

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ АЛГОРИТМУ НАВЧАННЯ МЕРЕЖІ АРТ-1 ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ВІРУСІВ В КОМП'ЮТЕРНІЙ МЕРЕЖІ

Марценюк Є.О.¹⁾, Шабат Т.З.²⁾

Західноукраїнський національний університет

¹⁾к.т.н., доцент; ²⁾ магістрант

I. Постановка проблеми

Масове використання комп'ютерних мереж спонукає до розвитку нового антивірусного програмного забезпечення, яке здатне забезпечити безпеку як одного комп'ютера, так і системи в цілому. Одну з ключових ролей в цьому питанні відіграють програми, створені на основі нейронної мережі адаптивно резонансної теорії-1 (АРТ-1) та евристичного аналізу.

Стрімкий розвиток інформаційних технологій потребує модифікацій апаратних засобів, оновлення програмного забезпечення для локалізації дії комп'ютерних вірусів, тому розробка програмного забезпечення для реалізації алгоритму навчання мережі АРТ-1 для виявлення вірусів в комп'ютерній мережі являється актуальною задачею [1].

II. Мета роботи

Метою даної праці є створення програмного забезпечення для реалізації алгоритму навчання мережі АРТ-1 для виявлення вірусів в комп'ютерній мережі

III. Програмне забезпечення для реалізації алгоритму навчання мережі АРТ-1 для виявлення вірусів в комп'ютерній мережі

Алгоритм навчання мережі АРТ-1 для виявлення вірусів в комп'ютерній мережі складається з таких кроків:

Крок 1. Ініціюються параметри L , p і ваги.

Крок 2. Поки не виконуються умови зупинки, реалізуються кроки 3 – 14.

Крок 3. Для кожного навчального вхідного вектору виконуються кроки 4 – 13.

Крок 4. Здається нульова активація всіх розпізнавальних елементів Y - шару: $U_{\text{вix}} = 0, j = \overline{1, m}$

Вхідним навчальним вектором встановлюється активація S -елементів вхідного шару: $U_{\text{вixSi}} = S_j^k, i = \overline{1, n}$.

Крок 5. Обчислюється норма вектору вихідних сигналів вхідного шару.

Крок 6. Формують вхідні і вихідні сигнали елементів інтерфейсного шару.

Крок 7. Розраховують вхідні і вихідні сигнали Y -нейрона.

Крок 8. Відбувається пошук Y -нейрона.

Крок 9. У Y -шарі визначається нейрон Y_j який задовольняє умові: $U_{\text{вixY}_j} \geq U_{\text{вixY}_j}, j = \overline{1, m}$

Якщо таких нейронів декілька, то вибирається елемент з найменшим індексом. Якщо $U_{\text{вixY}_j} = -1$, то всі елементи загальмовані і вхідне зображення не може бути класифіковане.

Крок 10. Розраховуються вихідні сигнали.

Крок 11. Обчислюється норма вектору вихідних сигналів інтерфейсного шару. Якщо $U_{\text{вix}} < p$, то перехід на Крок 10. Якщо ні, то перехід на Крок 12.

Крок 12. Перевіряється умова на можливість навчання виділеного Y -нейрона.

Крок 13 Адаптуються ваги зв'язків елемента Y_j .

Крок 14. Перевіряються умови зупинки. Якщо так, то перехід на Крок 15 Якщо ні, то перехід на Крок 1.

Крок 15. Зупинка.

Висновок

Розроблено програмне забезпечення для реалізації алгоритму навчання мережі АРТ-1 для виявлення вірусів в комп'ютерній мережі, яке забезпечує безпеку не лише одного комп'ютера, а також всю системи в цілому.

Список використаних джерел

1. Терейковський І. Нейронні мережі в засобах захисту комп'ютерної інформації / І. Терейковський. // Поліграф Консалтинг. 2007. – 209 с.